मनोऽभिरामम् &c. (scil. महेन्द्रम्); or *Meghad.*: अस्थानोपगतयमुनासंगमेवाभिरामा; or *Chaurapanch.*: कान्ताप्रगीतपरिहासविचित्रनृत्ये क्रीडाभिराम इति यातु मदीयकालः; or comp. the quotation s. vv. अपशुच्, अभिनम्र.

2. m. (-मः) A name of Śiva (in the *Padmapuráṅa*: अभिरामाय तत्त्वाय व्यालकल्पायते नमः).

II. Avyayíbh. (-मम्) Concerning Ráma; comp. the following. E. अभि and राम.

अभिरामकाव्य Tatpur. n. (-व्यम्) The name of a poem referring to the history of Ráma, by Ramánátha or Laramánátha. E. अभिराम (II.) and काव्य.

अभिराष्ट्र Bahuvr. m. f. n. (-ष्ट्रः-ष्ट्रा-ष्ट्रम्) (ved.) Having obtained power or dominion; e. g. *Ṛigv.*: असपत्नः सपत्नहा अभिराष्ट्रो विषासहिः (*Sáyaṅa*: अभिराष्ट्रो ऽभिगतराष्ट्रः प्राप्तराज्यः). E. अभि and राष्ट्र.

अभिरुचि Tatpur. f. (-चिः) [1] Desire, relish or taste for, pleasure, delight; e. g. *Hitop.*: वरं प्राणत्यागो न च पिशुनवाक्येष्वभिरुचिः (ed. *Schlegel-Lassen*: पिशुनवादेष्वभिरतिः); or *Śihlana*: ..... भैक्षे चाभिरुचिर्धनेषु विरतिः शश्वत्समाधौ रतिः (i. e. finding pleasure in living upon alms &c.). [2] Ambition, a strong desire; e. g. *Hitop.*: .... यशसि चाभिरुचिर्व्यसनं श्रुतौ प्रकृतिसिद्धमिदं हि महात्मनाम्. [3] Splendour (?). E. 1. रुच्, with अभि, kṛit aff. इक् (*Mádh. Dhátuvr.* on रुचि in reference to *Páṅ.* III. 3. 108. v. 8.); 2. अभि and रुचि.

अभिरुचित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) [1] Pleased, delighted. [2] Delighting, finding pleasure in; e. g. *Mahábh. Vanap.*: जलक्रीडाभिरुचितं वाराहं रूपमस्मरत्. E. रुच् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिरुचिर Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Very pleasing, very bright, very beautiful. E. अभि and रुचिर.

अभिरुत Tatpur. 1. m. f. n. (-तः-ता-तम्) [1] Sounding, uttering; e. g. *Áswam. Mahábh.*: संशयाभिरुतं मूढं शरीरमिति धारणा (*Nílak.*: = संशयोद्घोषकं विनाशबीजमित्यर्थः; a v. l. in this passage is संसर्गाभिरतं मूढं &c.). [2] Sounded, sounding with; e. g. *Vanap. Mahábh.*: अपश्यत् ... नदीः .... सारसाभिरुताः; or पश्यन् .... वनानि .... वर्हिणाभिरुतानि.

2. n. (-तम्) Any cry, noise, sound; e. g. *Rámáy.*: कोकिलाभिरुतेन च .... प्रगीतमिव तद्वनम्. E. रु with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिरूप Bahuvr. or Tatpur. 1. m. f. n. (-पः-पा-पम्) [1] Pleasing, agreeable, beautiful; (*Mathureśa, Bhánudikshita* &c.: अभि लक्ष्यं रूपमस्य; *Vardhamána*: शोभनं रूपमस्य। रूपमभिगत इति वा); e. g. *Nal.*: अभिरूपं महात्मानं परव्यूहविनाशनम्। यमन्वेषसि राजानं नलं पद्मनिभेक्षणम्; or *Patanj.* on a *Vártt.* to *Páṅ.*: चस्त्रा अभिरूपः '(a man like) a beautiful straw-puppet' (*Kaiyyaṭa*: तृणमयः पुरुषश्चस्त्रा तत्सदृशो मनुष्यश्चस्त्रा। संज्ञायामिति विहितस्य कनो लुप्। मनुष्य इति लुप्). [2] Resembling, conform; e. g. *Śatap.*: ऐन्द्र्यो ऽभिरूपा द्वादश भवन्ति &c. [3] Learned, wise; e. g. *Mahábh. Śántip.*: अभिरूपैः कुले जातैर्दक्षैर्भक्तैर्बहुश्रुतैः। सर्वा बुद्धीः परीक्षेथास्तापसाश्रमिणामपि (*Arjunam.*: अभिरूपैः पण्डितैः). [For the abstract noun comp. आभिरूपक and आभिरूप्य.]

2. m. (-पः) [1] A name or epithet of: [a.] Káma, [b.] Vishṅu, [c.] Śiva. [2] The moon. [*Śabdaratnáv.*: अभिरूपो बुधे रम्ये कामेन्दुहरविष्णुषु; but amongst the thousand names of Vishṅu in the Mahábhárata this name does not occur, nor amongst the same amount of names of Śiva in the Padmapuráṅa.] E. अभि and रूप.

अभिरूपक m. f. n. (-कः-का-कम्) The same as अभिरूप (m. f. n.) 1. 1. 3.; e. g. *Káśiká* to *Páṅ.* (VIII. 1. 8., a Sútra ridiculed by *Patanjali* on account of its verbosity): अभिरूपकाऽ अभिरूपक रिक्तं त आभिरूप्यम्, or अभिरूपकाऽ अभिरूपक शोभनः खल्वसि माणवक. — According to a *Gaṅa* to *Páṅ.* it may form a *Karmadh.* with a word of the Gaṅa कृतादि (II. 1. 59.); it does not occur, however, in the corresponding Gaṅa of the *Gaṅaratnamahodadhi*; comp. similar *Karmadh.* such as अध्यापकोदित, पण्डिताज्ञात, कुशलाख्यात, निपुणोदाहृत &c. See also कुमाराभिरूपक. E. अभिरूप, taddh. aff. कन्.

अभिरूपपति Bahuvr. m. (-तिः) The name of a fast observed in order to obtain a desirable master in a future world or birth; *Mṛichchhak.*: नटी। अज्ज उववासो गहिदो (i. e. आर्य उपवासो गृहीतः) ॥ सूत्रधारः। किणामधेओ अअं उववासो (i. e. किंनामधेयो ऽयमुपवासः) ॥ नटी। अहिरूववदी णाम (i. e. अभिरूपपतिर्नाम) ॥ सूत्रधारः। अज्जे इहलोइओ आदु पारलोइओ (i. e. आर्ये ऐहलौकिको ऽथवा पारलौकिकः) ॥ नटी। अज्ज पारलोइओ (i. e. आर्य पारलौकिकः) &c. E. अभिरूप and पति, scil. उपवास.

अभिरोरुद Tatpur. m. f. n. (-दः-दा-दम्) (ved.) (Probably.) Causing violent weeping; *Atharvav.*: इदं खनामि भेषजं साम्पश्यमभिरोरुदम्. E. रुद्, in the caus. of the intens. with यङ्लुक्, with अभि, kṛit aff. अच्.

अभिलकपित्थ Karmadh. (?) A large species of the hog-plum (Spondias mangifera); (Mahr. थोर आंबाडा). E. अभिल (?) and कपित्थ.

अभिलक्षित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Marked, bearing signs or symbols; e. g. *Yájnav.*: अप्रमत्तश्चरेद्भैक्षं सायाह्ने ऽनभिलक्षितः (*Mit.*: अनभिलक्षितः। ज्योतिर्विज्ञानोपदेशादिना अचिह्नितः). E. लक्ष् with अभि, kṛit aff. क्त.

अभिलक्ष्य I. Tatpur. m. f. n. (-क्ष्यः-क्ष्या-क्ष्यम्) Notable, remarkable. E. लक्ष् with अभि, kṛitya aff. यत्.

II. Avyayíbh. (-क्ष्यम्) Towards the aim. E. अभि and लक्ष्य.

अभिलङ्घन Tatpur. n. (-नम्) Jumping over; *Medhatithi* on *Manu* (अधस्तान्नोपदध्याच्च न चैनमभिलङ्घयेत्, scil. अग्निम्): अभिलङ्घनमुत्प्लुत्य गमनम्. E. लङ्घ् with अभि, kṛit aff. ल्युट्.

अभिलषण Tatpur. 1. n. (-णम्) Wishing, desiring. E. लष् with अभि, kṛit aff. ल्युट्.

2. m. f. n. (-णः-णा-णम्) Covetous (?) (according to *Hemach.*'s *Dhátupar.* s. v. लष्: भूषाक्रोधार्थेत्यने अभिलषणः, the quoted Sútra corresponding with *Páṅ.* III. 2. 151.; but it does not appear how the radical लष् with अभि belongs to the category भूषार्थ or क्रोधार्थ). E. लष् with अभि, kṛit aff. युच्.

अभिलषणीय Tatpur. m. f. n. (-यः-या-यम्) Desirable (*Jayam.*: प्रियाणि = अभिलषणीयानि). E. लष् with अभि, kṛitya aff. अनीयर्.

अभिलषित Tatpur. 1. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Desired, wished; e. g. *Mahábh. Ádip.*: यत्ते ऽभिलषितं प्राप्तुं फलं तस्मान्नृपोत्तमात्। अहमेव प्रदास्यामि &c.; or the modern Pandits on *Páṅ.* (अयथाभिप्रेताख्याने) = अयथाभिलषितार्थाख्याने.

2. n. (-तम्) Desire, wish; e. g. *Hitop.*: एतावता भवतामभिलषितं संपन्नम्; or *comm.* on the *Nalod.*: नलश्च दमयन्तीमनोऽभिलषितं समपूरयत्. E. लष् with अभि, kṛit aff. क्त.